

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Wiedza o historycznym rozwoju polszczyzny cz. 1**
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-WoHRP.2-12hws2
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu: obowiązkowy
4. Kierunek studiów: Humanistyka w szkole – polonistyczno-historyczne studia nauczycielskie
5. Poziom studiów: I
6. Profil studiów: ogólnoakademicki
7. Rok studiów: I
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin: **15 h KON**
9. Liczba punktów ECTS: 1
10. Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail wykładowcy (wykładowców) / prowadzących zajęcia: dr Marcin Kuźnicki, mq@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia/przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cel (cele) modułu kształcenia:
 - wskazanie cech różnicujących i utożsamiających języka polskiego na tle innych języków słowiańskich, indoeuropejskich i pozostałych języków świata z perspektywy genetycznej i typologicznej;
 - zaznajomienie studentów z zewnątrzjęzykowymi uwarunkowaniami rozwoju języka polskiego;
 - kształtowanie świadomości językowej wspomagającej komunikację międzykulturową i międzyludzką.
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych: brak.
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EU_01	Ma wiedzę na temat złożonych uwarunkowań rozwoju polszczyzny oraz miejsca języka polskiego wśród innych języków słowiańskich.	HS_W01, HS_W02, HS_W03, HS_W08, HS_U02, HS_U03, HS_U04, HS_U09, HS_K03
EU_02	Potrafi zinterpretować wpływ przemian cywilizacyjnych kształt polszczyzny na różnych etapach jej rozwoju.	HS_W01, HS_W02, HS_W04, HS_U02, HS_U04, HS_U05, HS_U07, HS_K06, HS_K10
EU_03	Czyta ze zrozumieniem i samodzielnie komentuje prace teoretyczne z zakresu językoznawstwa (zwłaszcza diachronicznego) w języku polskim oraz prawidłowo posługuje się podstawowymi pojęciami i terminami z zakresu językoznawstwa diachronicznego.	HS_W01, HS_W02, HS_W03, HS_W08, HS_U01, HS_U02, HS_U03, HS_U04, HS_U05, HS_U07, HS_U11, HS_K03, HS_K07
EU_04	Umie dokonać lingwistycznej analizy tekstu, zwłaszcza polszczyzny dawnej, z perspektywy diachronicznej.	HS_W02, HS_W03, HS_W04, HS_W12, HS_U05, HS_U07, HS_U11, HS_K10

EU_05	Czynnie uczestniczy w zespołowym rozwiązywaniu problemów z zakresu lingwistycznej interpretacji tekstów dawnych.	HS_U01, HS_U04, HS_U05, HS_U08 HS_K03, HS_K07
-------	--	---

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu:

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Interdyscyplinarny charakter wiedzy o historycznym rozwoju języka polskiego (kontekst innych nauk humanistycznych).	EU_01 – 03
Zewnętrzne uwarunkowania historii języka polskiego – język a historia, język a cywilizacja, kultura i społeczeństwo.	EU_01 – 05
Język polski w ujęciu genetycznym: język polski jako język indoeuropejski; język polski jako język słowiański.	EU_01, EU_03, EU_05
Granice pokrewieństwa między polszczyzną a innymi językami; język polski w ujęciu typologicznym.	EU_01, EU_03, EU_05
Najważniejsze zmiany w zakresie systemu językowego polszczyzny: fonetyka / fonologia.	EU_02 – 05
Najważniejsze zmiany w zakresie systemu językowego polszczyzny (fleksja): proces kształtowania się polskiej deklinacji (morfologizacja i demorfologizacja rodzaju, zanik liczby podwójnej, wykształcenie się rodzaju męskożywotnego i męskoosobowego).	EU_02 – 05
Najważniejsze zmiany w zakresie systemu językowego polszczyzny (fleksja): proces kształtowania się polskiej koniugacji (rozwój czasu przeszłego i jego konsekwencje dla innych kategorii gramatycznych czasownika, powstanie nowych polskich wzorców odmiany w czasie teraźniejszym).	EU_02 – 05

5. Zalecana literatura:

- *Antropologia słowa: zagadnienia i wybór tekstów*, oprac. G. Godlewski, A. Mencwel, R. Sulima, wstęp i red. G. Godlewski, Warszawa 2003
- Bobrowski I., *Zaproszenie do językoznawstwa*, Kraków 1998
- Dalewska H.-Greń, *Języki słowiańskie*, Warszawa 1997
- Furdal A., *Przedmiot i zakres historii języka polskiego*, w: *Studia językoznawcze poświęcone Stanisławowi Rospondowi*, Wrocław 1966
- Klemensiewicz Z., *Historia języka polskiego*, Warszawa 2002
- Klemensiewicz Z., Urbańczyk S., Lehr-Splawiński T., *Gramatyka historyczna języka polskiego*, Warszawa 1964
- Krygier A., *Europejczycy, Słowianie, Polacy. Na czym polega pokrewieństwo językowe? (propozycja rozdziału podręcznika do nauczania treści historycznojęzykowych na studiach I stopnia)*, „Kwartalnik Językoznawczy” 2011/1 (5), www.kwartjez.amu.edu.pl
- Milewski T., *Językoznawstwo*, Warszawa 1969
- Moszyński L., *Wstęp do filologii słowiańskiej*, Warszawa 2006
- Nieckula F., *Język ustny a język pisany*, w: *Współczesny język polski*, pod red. J. Bartmińskiego, Lublin 2001
- Paveau M.-A., Sarfati G.-É., *Wielkie teorie językoznawcze. Od językoznawstwa historyczno-porównawczego do pragmatyki*, Kraków 2009

– Rospond S., *Gramatyka historyczna języka polskiego*, Warszawa 1971

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EK (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Dyskusja	X
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	X
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	X
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne):

Sposoby oceniania	EU_01	EU_02	EU_03	EU_04	EU_05
Egzamin pisemny					
Egzamin ustny	X	X	X	X	X
Egzamin z „otwartą książką”					
Kolokwium pisemne					
Kolokwium ustne					
Test					
Projekt					

Esej					
Raport					
Prezentacja multimedialna		X		X	
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)					
Portfolio					
Inne (jakie?) -					
...					

3. Obciążenie pracą studenta (punkty ECTS):

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		15
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	5
	Czytanie wskazanej literatury	5
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	5
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do zaliczenia / egzaminu	
SUMA GODZIN		30
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		1

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

- 5,0** – bardzo dobra znajomość złożonych uwarunkowań rozwoju polszczyzny oraz miejsca języka polskiego wśród innych języków słowiańskich, bardzo dobra umiejętność interpretowania wpływu przemian cywilizacyjnych na zmiany w języku polskim, bardzo dobra znajomość podstawowych pojęć i terminów z zakresu językoznawstwa diachronicznego; biegłość w dokonywaniu lingwistycznej analizy tekstu, zwłaszcza polszczyzny dawnej, z perspektywy diachronicznej;
- 4,5** – jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami zwłaszcza w zakresach wymagających samodzielności: umiejętności interpretowania wpływu przemian cywilizacyjnych na zmiany w języku polskim czy w lingwistycznej analizie tekstu;
- 4,0** – dobra znajomość złożonych uwarunkowań rozwoju polszczyzny oraz miejsca języka polskiego wśród innych języków słowiańskich, dobra umiejętność interpretowania wpływu przemian cywilizacyjnych na zmiany w języku polskim, dobra znajomość podstawowych pojęć i terminów z zakresu językoznawstwa diachronicznego; dobra umiejętność dokonywania lingwistycznej analizy tekstu, zwłaszcza polszczyzny dawnej, z perspektywy diachronicznej;
- 3,5** – zadowalająca znajomość złożonych uwarunkowań rozwoju polszczyzny oraz miejsca języka polskiego wśród innych języków słowiańskich, podstawowa umiejętność interpretowania wpływu przemian cywilizacyjnych na zmiany w języku polskim, zadowalająca znajomość podstawowych pojęć i terminów z zakresu językoznawstwa diachronicznego; podstawowa umiejętność dokonywania lingwistycznej analizy tekstu, zwłaszcza polszczyzny dawnej, z perspektywy diachronicznej;

- 3,0** – ogólna orientacja w zakresie złożonych uwarunkowań rozwoju polszczyzny oraz miejsca języka polskiego wśród innych języków słowiańskich, słaba umiejętność interpretowania wpływu przemian cywilizacyjnych na zmiany w języku polskim, słaba znajomość podstawowych pojęć i terminów z zakresu językoznawstwa diachronicznego; słaba umiejętność dokonywania lingwistycznej analizy tekstu, zwłaszcza polszczyzny dawnej, z perspektywy diachronicznej;
- 2,0** – nieznanostwo złożonych uwarunkowań rozwoju polszczyzny oraz miejsca języka polskiego wśród innych języków słowiańskich, nieumiejętność interpretowania wpływu przemian cywilizacyjnych na zmiany w języku polskim, niezadowalająca znajomość podstawowych pojęć i terminów z zakresu językoznawstwa diachronicznego; brak umiejętności dokonywania lingwistycznej analizy tekstu, zwłaszcza polszczyzny dawnej, z perspektywy diachronicznej.